

REDACTIUNEA.
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA.
BRĂȘOV, Piața mare Nr. 30
Scrisorile nefrazate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la **ADMINISTRAȚIUNEA BIROUR** de anunțuri:
 În Viena: M. Dokes Nachf. Max. Augonfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seziă garmond pe o coloană 5 or.
 — Publicări mai dese după tariful și învoială
RECLAME pe pagina a 8-a o seziă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

Nr. 280.

Brașov, Luni-Marti 19 Decembrie.

1900.

„GAZETA” iese în fațăre zilnic.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 6 franci.
 Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administraținea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
 Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

La recensământul populației.

Mai dăm astăzi, ca întregire, încă câte-va lămuriri relativ la modul cum trebuie să se procedă la recensământul populației.

Trebuie să se aibă în vedere, că fiă-cine, care n'a fost numărat la recensământ, fiă că și-a schimbat domiciliul său din greșelă, ori neînțelegeri, sau din vre-o cauză, și care are cunoștință de acesta, e dator a-se anunța până la 10 Ianuarie 1901 la primăria comunală (magistrat), ca să fiă scrisă și cartă sa de numărare. În oteluri, bituri ș. a., unde se primesc pasageri, trebuie să se scrie pentru fiă-care din ei între 1 și 10 Ianuarie st. n. 1901 câte-o cartă de numărare, și adevă că cei ce au fost numărați în altă parte să fiă scriși numai în așa numitele cartele de control. Proprietarul fiă-cărui local din cele amintite e răspundător pentru acesta.

La întrebarea a 12-a de pe cartă de numărare: „Decă cine-va este proprietar de casă”, are să răspundă în cazul când casa e proprietate comună a soțului, soției și a copiilor, numai soțul sau capul familiei pe cartă sa. Decă soția sau copilul posedă o casă proprie, acesta trebuie să se însemne pe cartă sa de numărare. Cel ce n'are casă, răspunde simplu cu nu. Tot așa se procede și la întrebarea a 13-a, decă cine-va are posesiune. La întrebarea: „care îți este ocupațiunea de căpetenie?” (14-a), nu e destul să se dică, că cine-va e funcționar de stat, comitatens sau privat în general, ci trebuie să se spună apriat, că e de exemplu jude la tribunal, notar comitatens, scriitor la comună, profesor gimnazial, învățător poporal, contabil la institutul de credit ș. a. Pensionistii trebuie să-și arete postul, ce l'au avut, de es. profesor gimnazial în pensiune, notar comunal în pensiune ș. a.

La întreprinderea, afacerea, sau meseria fiă-cărui este a se însemna, decă o poartă de sine stătător, pe socotela proprie, sau ca impiegat și în ce calitate? Trebuie să scrie der, anume, că este: cismar, sau croitor de sine stătător, băcan sau lipscan, calfă sau ucenic de croitor, lucrător la fabrica de sticlă, lăcătuș, și anume ce fel de lăcătuș ș. a.

Membrii familiei, cari ajută capului familiei, trebuie să fiă inscriși așa: „ajutor sau contabil în prăvălia tatălui său” și atunci când nu capătă o plată anumită, Nu-i destul, în ce privește pe servitor, a se dice, „servitor”, „vizitiu”, ci trebuie să se spună anume, de e. „servitor la băcăniă”, „servitor la institutul de credit”, „vizitiu la fabrica cutare”, „vizitiu de lux”, ș. a.

Ca rentieri, capitaliști, proprietari de case, particulari se pot scrie în rubrica despre ocupațiune numai aceia, cari de fapt trăesc din capitalul, din renta sau din venitul ca-

sei lor. Foștii industriași, comercianți etc., cari nu mai continuă afacerea și trăesc din venitul lor, sau veduvele, cari nu mai continuă afacerea bărbatului și trăesc din averea rămasă, se pot inscrie ca particulari, der trebuie să adaugă ocupațiunea lor de mai înainte, d. es. „particular fost cismar”, sau „particulară veduvă de băcan” ș. a.

Sevitorele din casă se scriu sub numele „servitor de casă”. Când servitorii sunt bărbați este a se adauge de es. „fecior, bucătar, vizitiu, îngrijitor”, etc. Servitorii, cari sunt ocupați în hoteluri, birturi, cafelele nu sunt servitor de casă, ci servitor de afacere, și astfel trebuie însemnați. În rubrica a 15-a este a-se însemna esact și amănunțit ori-ce ocupațiune laterală, atară de ocupațiunea principală, tocmai ca și la rubrica 14.

Fața din dos a cartei de numărare se referă la persoanele, ce aparțin montanistice, industriei, comerțului, creditului și comunicației. Aceștia trebuie să răspundă esact la întrebările de pe această față, care nu privesc numai personalul strict specialist, ci și pe dilerii și pe servitorii întreprinderii la acele ocupațiuni, precum și pe cei ce fac industrie de casă și pe membrii familiei ajutători, chiar și când nu primesc plată. Întrebările de pe foia din dos mai privesc încă și pe aceia, cari au o ocupațiune laterală, ce se ține de una din ocupațiunile montanistice, industriei, comerciale etc., d. es. „proprietar de pământ, sau persoane de clasa inteligentă, cari posed mori, cărămidării, fabrici de bere și de spirt”.

În fine mai însemnăm cu privire la „foia de casă”, că acesta trebuie să se scrie nu numai pentru fie-care casă, ci și pentru fie-care altă clădire (d. es. biserică, școlă, clădire de fabrică, spital, casarmă, etc.), deși poate e nefolosită sau se află în reparare. Asupra nouelor case și clădiri, cari încă nu sunt terminate, nu trebuie să se scrie călele amintite. Asupra tuturor clădirilor, ce se țin de unul și același număr al casei, a unei stupini sau a unei curți, este a se scrie o foia.

Apertinențele ce se țin de o casă sau altă clădire, precum clădiri de economiă, locuință pentru servitor etc., sunt a se inscrie prin urmare, deși sunt despărțite una de alta, într'o foia comună cu clădirea principală, der se însemnă într'un rând deosebit.

Dator de a da răspunsurile pe foile de casă este proprietarul casei sau locșitorul său. Decă aceștia din ori-ce cauză n'ar fi în stare să-și implinescă această datoriă, atunci comisarul de numărare trebuie să îngrijescă de acesta.

Din comitatul Uniădorei.

Congregațiunea ținută în Deva la 29 Dec. 1900.

Deva, 30 Decembrie.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

De mult șovinismul maghiar nu a întâmpinat un atac mai strașnic, ca în congregațiunea de astăzi.

În mânia oprimărilor și persecuțiilor pe față și în ascuns, o mică, der resolută falangă, a avut curajul să iasă la luptă și să arate stăpânitorilor, că ori-cât de puternici s'ar crede, tot să mai află Români, cari țin și vor să țină sus, cu tărie, și în viitor stindardul luptelor noastre naționale.

Er puternicii zilei, ce au făcut? Au tăcut tăcerea pescelui și numai din când în când erupeau în unica lor exclamare: „să votăm, să votăm!”

E drept, că, voturile lor au curmat lupta, der învingerea cu voturile nu poate întuneca oăștigul moral, pe care membri români l'au dobândit.

La congregațiunea de astăzi nu s'au prezentat mulți, cu toate acestea a fost una din cele mai interesante.

Îndată după luarea la cunoștință a legilor de nou sancționate și a ordinațiilor ministeriale, se dă cuvântul d-lui *Francisc Hossu-Longin*, care s'a ridicat în contra șovinismului și de violență brută, săvârșit de gendarmi în *Ilia-Mureșiană* la 19 Decembrie n. D-l *Hossu-Longin* dișe cam următoarele:

Onorată Congregațiune!

Libertatea personală în fie-care țară și în deosebii în țări așa dișe constituționale, este și trebuie să fiă una din drepturile cele mai cardinale ale cetățenilor. Unde acest drept nu se respectază sau unde organele oficiale abuzază de acest drept, acolo stările publice sunt putrede, acea țară se consideră de barbară. Unde acest drept nu se ia în socotință, acolo cetățenii se simt streini în țera lor și acea țară, acel stat nu are și nu poate avé viitor!

Unde libertatea personală e numai pe hârtii și numai în gura politicianilor de fală, — acolo nici sudiții streini, cari sunt nevoiți a-se abate pe acolo, nu pot avé garanță, că nu vor ajunge la discrețiunea unor fanatici, sau rufăcștori.

Este deci forțe natural, că în ori-ce stat de drept, nu numai organele chiămate, ci fie-care cetățen are dreptul și datoria chiar să vegheze, ca dreptul libertății personale să se respecteze, căoi acesta o așteptă dela fie-cine bunul renume al țării și conștiența cetățenească!

Etă, Onorată Congregațiune, pentru ce am cerut cuvântul și pentru-ce voiți să adresez o interpelare primului nostru oficiant comitatens, îndatorat a veghea și asupra libertății noastre personale.

Un cas recent, întâmplat zilele trecute în o comună din apropierea noastră, mă face să ridic cuvântul meu pentru respectarea celui mai sănt drept, al libertății personale.

La 19 Decembrie a. o. doi sudiți români, D-nii Constantin C. Popescu și Nicolae *Alexandrescu*, din Bucuresol, au rugat pe d-l avocat Dr. Alesandru L. Hossu din Deva, ca să i însoțescă, până în comuna Ilia-Mureșiană, ca să caute la cartea funduară de acolo starea unei averi imobile.

Nunții d-ni cu trenul accelerat dela 1 oră s'au șidus și au căutat, ce au voit a căuta. După aceea s'au reîntors toți trei la hotel, unde au stat până la plecarea trenului.

Ajunși la gară, numai ce se pomenesc că în sala de așteptare intră un gendarm

înarmat și face o revistă peste publicul, ce aștepta sosirea trenului. Câte-va minute mai târziu, când se aușia sosirea trenului și când publicul eșise pe peron, gendarmul se pune înaintea lor și îi declară de deținuți.

D-l Dr. Alesandru L. Hossu îl întreabă că pentru-ce? și cere ca să i-se arate ordinul de deținere, căci la din contră numai forței se supune.

Atunci gendarmul, amenințând cu arma ridicată, îi declară, că n'are să dispune cu nimeni și pușcând mâna pe umărul numitului advocat, l'a provocat ca să i urmeze toți trei. Între aceste venit și șeful de gară și se încearcă să-l capaciteze pe gendarm, dicându-i că el cunoșce pe d-l advocat și că poate este vre-o neînțelegeri la mijloc.

Toțe însă fură înzadar, deținuții au trebuit să plece înderēt și s'au dus, sub escortă la casarma gendarmilor, unde după întervenirea solgăbirului au fost liberați, — der au fost nevoiți a sta în Ilia până în altă zi.

E de însemnat, că la gară se afla multă lume, între cari și câte-va dame, cu cari d-l Hossu avea să plece spre casă.

Vestea deținerii neînțelese, a sosit la Deva încă în acea zi și se poate închipui ori și cine, ce impresiune a făcut mai ales la familia îngrijată a numitului dn. advocat.

Etă starea adevărată a faptului. Cine nu vede, că aici stăm în fața unei violențe din cele mai flagrante și cine va trage la îndoșlă, că lumină trebuie să se facă, să șcim cine poartă vina? Căci acesta o pretinde dela noi, nu numai siguranța publică, peste care suntem chiamați să veghiăm cu toții, ci chiar bunul nume al comitatului și reputațiunea țerei noastre, fiind vorba și de doi supuși din statul vecin.

De acea, dați-mi voie, ca să mă adresez, primului nostru oficiant și a-i prezenta următoarea:

Interpelare

dtră viceșpanul comitatului Uniădorei, în cauza abuzului gendarmăresc, comis la 19 Decembrie a. c. în comuna Ilia-Mureșiană.

1. Are cunoștință d-l viceșpan despre aceea, că la 19 Decembrie a. c. în comuna Ilia-Mureșiană un gendarm, s'era la opt ore, în gara stațiunii călei ferate, fără a arăta vre-un ordin și fără a cere vre-o justificare, în mod bruscă și în mânia întervenirii șefului dela gară, a deținut și a escortat în comună la casarma gendarmilor pe d-nul Dr. Alesandru L. Hossu advocat în Deva și pe doi sudiți români din România, pe d-nii Constantin C. Popescu și Nicolae Alesandru din Bucuresol?, și decă are:

2. La a cui ordin s'a făcut aceea deținere și escortare?

3. Este adevărat aceea, că hârtiile și documentele sudiților români, s'au aflat în ordine? și decă da:

4. Care este motivul deținerii și escortării sudiților români și a d-lui advocat Dr. Alesandru L. Hossu?

Și decă nu a fo-t nici un motiv:

5. Ce pași a făcut d-l viceșpan, ca amintitul gendarm să fiă tras la răspundere și deținuții să capete satisfacția deplă?

6. Are de cuget d-l viceșpan, ca din acest incident și alte asemenea incidente obvenite încă pe la noi, să facă pași la locurile competente, ca pe viitor asemenea casuri revoltătore și de rușine pentru comitat și țară, să nu se mai potă întâmpla?

Francisc Hossu-Longin,
 membru al congregațiunii.

Der mai am și alte motive — continuă oratorul — ce m'au îndemnat, să fac interpelațiunea cetită.

În țera noastră, și prin urmare și în comitatul nostru, de multă vreme bântue

SCIRILE ȚILEI.

— 18 (81) Decembrie

Funcționarii publici și alegerile.

Ministrul unguresc de justiție Ploss a dat o ordonanță cu privire la atitudinea funcționarilor publici la viitorile alegeri de deputați. Ordonanța dispune, că judecătorii, procurorii reg. și oficialii dela judecătoria pot să-și exerciteze liber dreptul lor de alegere, însă ar fi incompatibil cu poziția și funcțiunea lor, decât ar corteși pentru cutare candidat, sau decât cu astfel de scop ar ține discursuri în adunări. S'ar face grav responsabil mai ales acel judecător, procuror sau funcționar de tribunal, care folosind poziția sa oficială ar influența în folosul omenilor din partida sa și ar amenința pe cei de altă partidă. — Ordonanța e frumoză, dar întrebarea este, decât ea va prinde.

Noul Reischsrath austriac, spune o telegramă din Praga, va fi convocat pe zilele dintâi ale lui Februarie viitor.

La fondul mesei studenților români din Brașov un marinos domn a binevoit să contribuie suma de 8 cor., pentru-care i-se aduce adâncă mulțumită de către: *Administrația fondului.*

Diaristic. „Tribuna“ de Duminecă anunță, că șef-redactorul ei de până acum d-l Teodor V. Păcățian a primit cu ziua de 1 Ianuarie n. conducerea „Telegrafului Român“, organul metropoliei gr. or. din Sibiu. În urma acestei direcțiuni institutului „Tipografia“ a însărcinat cu conducerea „Tribunei“ pe d-l Silvestru Moldovan.

Din Zărnesci se comunică, că în ziua întâi și a doua de Crăciunul catolicilor, gendarmii de-acolo, din propria voinicie, au interzis poporului român lucrul de toate zilele. Peste 200 de cărăuși de lemne ai fabricii de celuloză, toți Români gr.-orientali, au fost în chipul acesta constrinși să țină și ei săbătorile unei biserici străine, pricinindu-li-se o pagubă de aproape 1000 de cor. Câți va dintre ei au fost maltratați și cu bătaia. Poporul batjocorit a cerut intervenția primăriei și a reprezentanței comunale, care — după o informațiune a „Tribunei“ — în urma propunerii membrului Nicolae Garoiu, avocat, a decis să facă imediat arătare la forurile superioare competente, cerând în mod energic pedepsirea gendarmilor călcători de lege, precum și restituirea din partea acestora a pagubelor suferite de țărani români.

Alegere de deputat la Chezdi-Oșorhei. Vineri s'a făcut alegere de deputat la Chezdi-Oșorhei, cercul rămânând vacant în urma numirii lui Beldi ca fișpan la Târnava-mare. Au fost doi candidați: guvernamentalul Beldi Tivadar și ugronistul Molnar Iosiaș. Majoritatea voturilor a avut-o cel din urmă.

Noi protopopi onorari. „Unirea“ din Blășiș scrie, că I. P. S. Sa metropolitul Dr. V. Mihalyi a conferit asessorilor consistoriali: Dr. Isidor Marcu, secretar metropolitan și director al cancelariei metropolitane, Stefan Pop, protonotar consistorial și Aron Papiu notar consistorial, distincțiunea de protopop onorari.

Consulat rusesc în Praga. Diarul „Sviet“ din Petersburg propune, ca să fie numit consul general al Rusiei în Praga, un Ceh, supus rus.

Aspiranții la voluntariat, cari nu pot documenta cu testimonii îndreptățirea la acest favor întru împlinirea obligămintelor militare, și-o pot procura supunându-se unui examen de capacitate. Comisiunile examinatoare în limba germană și maghiară sunt în Sibiu, în limba română în Brașov. Observăm tot-odată, că tinerii îndreptățiți la voluntariat să-și legitimeze la timp acest drept, căci întârzierile pot aduce cu sine pierderea dreptului.

Instructorul Majestății Sale monarchului. Puțini sunt, cari vor ști, că instructorul Maj. Sale monarchului nostru, trăese încă. El se numește Dr. Carol Ko-

petzky, și odinioară a fost profesor la universitatea din Innsbruck. În 1 Ianuarie a. c. bătrânul profesor împlinesc al 90-lea an din viață. El a fost chemat la Viena în 1848 ca instructor pentru arhitectii Françoise Iosif, Maximilian și Carol Ludovic și ca atare a rămas acolo până la 1850. Într-o casă domitoare îl iubea multe pe profesorul Kopetzky, dar cu deosebire îl iubeau arhitectii Maximilian și Carol Ludovic. Bătrânul profesor acum își petrece zilele cu totul retras în cercul familiei sale în villa Brixlegg.

Arestarea unui colonel sârb. Diarul „Magyarország“ i-se anunță din Belgrad, că autoritățile militare au arestat pe colonelul Simionovici, acuzat, că împreună cu căpitanul Haiduk a defraudat o sumă de 50.000 lei și că împreună au vândut unei puteri străine importante lucrări topografice făcute de ofițeri. Onororul pentru această vânzare a fost depus la Banca din Belgrad pe numele unui copil al lui Haiduk. Haiduk a fugit în Ungaria și se svonesce, că acolo s'ar fi sinucis.

Sultanul contra sionismului Evreilor. „Politische Correspondenz“ din Viena primesc din Constantinopol o telegramă, dîcînd, că Porta a oprit stabilirea pelerinilor evrei în Palestina, care a început să ia proporții mari în urma espulsărilor Evreilor din Rusia și în urma emigrărilor din România, precum și în urma faptului, că demnitarii otomani au atras atențiunea Sultanului asupra propagandei sionistilor, spunînd, că această propagandă urmărește scopuri politice.

Zăpadă mare în Tesalia. Din Tesalia vine șirea, că acolo a căzut o mare cantitate de zăpadă, încât lumea s'a speriat. Toate comunicațiile sunt întrerupte și orașele erau cu totul izolate. Cu mare greutate abia după mai multe zile orașele au început a comunica cu satele cele mai apropiate. Sunt localități, unde zăpada a căzut de trei metri înălțime. Și în Epir a căzut multă zăpadă, dar nu atîta ca în Tesalia. Cum se vede, iarna dela noi s'a strămutat spre miadă-ți.

Un mijloc nou de-a veni în ajutorul nevoiașilor s'a adoptat la Paris. Primăria liberăză nise bonuri pe temeiul cărora săracii găsesc adăpost noaptea, pe timpul iernei mai ales. Aceste bonuri se liberău până acum numai de birourile primăriei. Acum, în urma unei dispozițiuni noue, săracii găsesc asemenea bonuri la toate comisaratele. Oțelieri le primesc și le schimbă în bani la casa comunei. Primăria a votat acum în urmă un credit suplimentar de 25 000, asupra bugetului 1900—1901, ca să vie pe această cale în ajutorul celor fără locuință.

Procesul de divorț al părechei princiare de Monaco. Deja de mult s'a fost lătit vestea, că princessa de Monaco voese să se despărță de soțul ei. Correspondența din Londra al diarului „Volkszeitung“ din Berlin confirmă acum această șire. Causa divorțării părechei princiare de Monaco, dîce, este că princessa s'a înamorat de-un compositor de origine Român, care de present petrece în Londra. După divorțarea princessa se va mărita după acel compositor.

Musica orășenescă va concerta mâine sêră, Marți, la otel „Europa“. Din programa concertului amintim: „Euryanthe“ Overtura, de Weber; Introducere la opereta „Capriciosa“, de Rada; „Dor de țară“ (piesă românească) de Caudella. Inceputul la 8 ore. Intrarea 60 bani.

Rectificare. În nr. 274 al fôiei noastre am publicat, după „Fôia Diecesană“ din Caransebeș, momentele mai însemnate dela serbarea onomastice P. S. Sale episcopului Nicolae Popea, și din greșelă s'a dîs, că P. S. Sa a fost felicitat între alții și de Metropolitul Moldovei. Fapt este însă, că episcopul Popea a fost felicitat de I. P. S. Sa Iosif, Metropolitul Primat al României, și nu de Metropolitul Moldovei.

Războiul din Africa-sudică.

Lui „Neue Hamburger Zeitung“ i-se telegrafază din Londra, că după sciri sosite din Capetown generalul bur Dewett a trecut victorios, lângă riul Vet, peste cordonul engles și s'a dus neimpedecat până la Leemokop și a aflat acolo brigățile comandanților englesi Knox, White, Pilcher și Barker, rînduite a merge spre apărarea coloniei Cap.

Altaerul a sosit în Roma generalul bur Grover, ruda generalului Louis Botha, venind direct din Africa. El a plecat imediat la Haga avînd o importantă misiune, pentru președintele Krüger.

Mai mulți diariști întrebându-l despre situația din Africa de sud, el a declarat, că este pe deplin liniștit de mersul războiului, care se va sfîrși rîu pentru Englitera, căci ea va perde până și Colonia Capului.

Ori-ce forțare ar face Englesii, le ar fi imposibil să alunge pe Buri din lanțul de munți Zuur, care dominăză Caplandul de Nord și Orașele de sud, unde ei s'au fortificat. Numai pacea imediată și recunoșcerea independenței celor două republice va pute salva pe Englitera de un desastru. Apoi el s'a plîns de modul barbar cum Englesii tratăză pe prizonierii buri, precum și de faptul, că Englesii au ațîțat pe Cafri în contra Burilor.

Din Haga se telegrafază, că președintele Krüger a declarat mai multor delegațiunii pe cari le-a primit, că fără recunoșcerea independenței celor două republici nici vorbă nu pôte fi de depunerea armelor de către Buri.

Krüger a mai declarat, că este prematură șirea privitoare la întîlnirea sa cu Țarul Nicolae.

Lordul Kitchener telegrafază din Bloemfontein, că trupele englese au reocupat orașul Ficksburg din Orașe.

Acest oraș fusese ocupat de generalul bur Delarey. Dar după-ce Buri s'au aprovisionat, ei au părăsit orașul, lăsînd acolo un mic detașament, și s'au dus spre sud, ca să se întîlnescă cu trupele generalului Dewett.

Din China.

„Standard“ află din Shanghai, că după nise sciri private împăratăsa Chinei ar fi numit într'ascuns de împărat pe un tîner de 15 ani cu numele Tunghan, însă ar fi interzis publicarea acestei numiri. Noul împărat a fost dus la Singanfu. De aici se explică împrejurarea, că împăratului Kwangsu i-s'a permis să mîrgă la Peking. Acesta s'ar fi și avisat pe amicii săi, aderenți ai reformelor, că va merge la Peking.

„Frankfurter Zeitung“ primesc din Tien-Cin șirea, că acum încă nu se pôte gândi nimeni la încheierea păcii, decât peste câte-va luni, și că probabil războiul se va transforma în ocupațiune.

Șirea fôiei germane stă în contradicțiune cu telegrama agenției „Reuter“, după care un înalt funcționar a depeșat din Singanfu, unde se află curtea împăratăscă, că condițiile de pace puse de puteri au fost comunicate deja guvernului chinez și împăratăsesi, care ar fi decis să le primescă.

Mareșalul de Waldsee telegrafază, că două detașamente au fost expediate pe căi diferite pentru a coopera în expediția Gruber, plecată în 6 Decembrie din Tien-Cin spre Yuenhsien. Trupele chineze bătute în 9 Decembrie, s'au împrăsciat spre nord.

Invitare.

Comitetul Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea veduvelor sărace din Brașov și Săcele are onore a invita prin acesta pe P. T. publico cult românesc la Petrecerea de dans, ce se va ține în presera anului nou românesc.

nesco, Duminecă în 31 Decembrie a. c. st. v. (13 Ianuarie 1901 st. n.) în sala de concerte și teatru din Brașov. Inceputul la 8 sêra. Prețul de intrare 2 cor. de persoană.

Alte invitări speciale nu se trimit.

Brașov, 1 Decembrie st. v. 1900.

Pentru Comitetul Reuniunii
Otilia Bidu,
vice-presedintă.

DIVERSE.

O mare încercătură. Poliția judiciară din Paris e într'o mare încercătură. În ziua de 21 Septembrie, o femeie, care dîcea, că o cheamă Geffroy, în vîrstă de 42 de ani, a fost primită, pentru bolă gravă, în spitalul Laëmeo, unde a murit peste câte-va zile. După cum e obiceiul, s'a prevenit frate-său, singurul membru din familia ei. Dar fratele pus în fața cadavrului, declară că mórta nu e sora-sa. Administrația, după-ce duse cadavrul la morgă, făcî cercetări și găsi pe un domn, cu care răposata trăise maritalmente doi-spre-dece ani. Acesta pus și el înaintea cadavrului, declară, că mórta este într'adevăr d-na Geffroy. Fratele fî chemat din nou și din nou declară, că defuncta nu-i e soră. S'a mai cercetat, ce se mai cercetă și se află, că bărbatul mórtei trăiesc la Nevers. Acesta chemat la Paris, spune verde, că defuncta i-a fost într'adevăr nevastă, că domnul despre care s'a crezut, că e fratele ei, e cu adevărat cumnat cu el și că se miră de această atitudine. Fratele chemat încă odată, a declarat încă odată, că mórta nu-i e soră — și pace bună. Poliția, acum, e în mare încercătură, decât înainte de a fi ascultat martorii.

Mestecă. Gladstone, cunoscutul bărbat de stat engles, a fost până aproape de ora morții sale unul din cei mai robusți și sănătoși bărbați ai Angliei, el a părăsit lumea după 80 de ani de viață și atunci nu bucuros. Rezultatul este pe atât de strălucit pe cât mijlocul e de simplu. Se dîce: Omule, când mîncînci, mestecă! Gladstone la toți, cari voiau să-l asculte, le spunea, că fî-care bucătură o mesteca de 36 de ori, și trei-șase și șese ori. Cum mestecă însă omul modern? El ia în gură o bucatură mare, o încolțese de două-trei ori, trage o înghițitură bună de bere sau vin, ca să lungeze mai bine, și apoi bucatură, așa întregă, o trimite stomacului să isprăvescă el. Acesta însă destul își dă silința, dar înzadar. Aparatul lui este aranjat numai pentru mistuirea mâncărilor deja bine mestecate și salivate. Bucățile de mâncare nemestecate, cari înotă în vin sau bere, se opun forței de consumare a stomacului; acesta neputîndu-le mistui, le împinge mai departe, așa nemistuite, în intestine. În intestine de asemenea se pot consuma mai departe numai acele alimente, cari deja în stomac au fost bine mistuite, și astfel își pôte ori și oine inchipui, ce puțin suc de nutrire pentru corp pot estrage organele de mistuire din alimentele rîu mistuite. Să nu ne mirăm, decât tot al treilea om să tîngue de rea consumare, de dureri de cap, de stomac, migrene, nervositate și alte asemenea rele. Mistuire rea, sânge rîu, dispoziția rea, lipsă de sănătate: deja cei vechi dîceau, că „stomacul e tatăl tuturor relelor“. Înainte de toate pentru mîncare trebuie timp. Astfel, decât voim, ca corpul să se fie în stare bună sănătoasă, vioi, fără dureri, atunci trebuie să mîncăm înocet, deorece mîncarea mestecată bine, este de jumătate consumată. La inceput omului i-se pare lucru ridicul, când aude, că se mesteci bucatură de 36 ori. Acesta însă e numai un obicei, și decât odată ni-l'am însușit, fără să voim mestecăm bine alimentele și nu le înghițim aproape întregi. Părinții dîja de timpuriu să și dedea copiilor cu regula de aur a bunei mestecări, și nu după cum des se întîmplă, că mulți își silesc copiii să mîncă repede. Lucru mai rîu ca acesta nu pôte fi.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

„Călinarul Plugarului“

pe anul comun 1901,

se poate procura dela Tipografia A Mureșianu din Brașov.

„Călinarul Plugarului“ intră în anul al IX-lea, cuprindând: In partea calendaristică: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sărbătorile și alte zile schimbătoare; Calculul sărbătorilor mai mari; Posturile etc. Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturi pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urmază Genealogia domnitorilor; Tabelele telegramelor și postale; Competințe de timbru și taxe; Scala timbrelor; apoi Târgurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească după datele oficiale îndreptate și publicate de ministrul de comerț.

In partea literară se găsesc bucați alese: Cântec (poesie de G. Coșbuc); Ostașilor Români (P. Dulfu); Dorobanțul (G. Coșbuc); Crainicul primăverii (Sân-Petrea-nul); Testamentul lui Moș-Cârlig, schiță de I. C. Panțu; o frumoasă Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbla pe pământ; Cuvinte înțelepte ș. a.

In partea economică: Lucrarea pământului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijiile de avut la hrănirea vitelor; Hrana șeranului și crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pometelor.

Economia casnică: Prăsirea curcilor; Clocirea și crescerea puilor de găină; Conservarea ouălor. Urmază felurite povești tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantă istorisire despre Ciudățeniile trăsnetului.

De astă-dată „Călinarul Plugarului“ cuprinde ilustrațiunile: edificiul gimnasiului român din Brașov și sala festivă a acestui gimnasiu.

Călinarul costă 25 cruceri sau 50 de bani exemplarul, (+ 5 bani porto postal.) Vândătorilor se dă rabat convenit.

Bursa de București

din 26 Dec. 1900.

Valori	De borsă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă	5 ⁹ / ₁₀	Apr.-Oct.	89.—
„ „ Impr. 1892	5	Ian.-Iul.	90.—
„ „ din 1893	5	„ „	90.—
„ „ 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
„ „ Impr. de 32 ¹ / ₂ mil.	4	Ian.-Iul.	75.—
„ „ Impr. de 50 mil.	4	„ „	76.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4	„ „	76 ¹ / ₄
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4	„ „	76 ¹ / ₄
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4	„ „	76 ¹ / ₄
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4	„ „	76.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	Mai.-Nov.	75.—
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—
„ comunei București 1883	5 ⁹ / ₁₀	Ian.-Iul.	—
„ „ „ din 1884	5	Mai.-Nov.	—
„ „ „ din 1885	5	Ian.-Iul.	—
„ „ „ din 1890	5	Mai.-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	Ian.-Iul.	93 ¹ / ₄
Scris. fonciare rurale din 1880	5	„ „	96 ¹ / ₄
„ „ urbane București	5	„ „	79.—
„ „ Iași	5	„ „	75.—
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6	„ „	—
V. N.	500	150 v.	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	500	intr. v.	2135
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	150 v.	284.—
Banca agricolă	200	intr. v.	203.—
Dacia Romănia ult. div. 35 lei	200	„ „	35.—
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	387.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	100	„ „	—
Soc. rom. de hârtie ult. —	100	„ „	—
„ Patria“ Soc. de asig. ult. 4 l. 1	100	„ „	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	100.—
„ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—
„ Bistrița“ soc. p. f. hârtii 10 l.	1000	„ „	—
Sociat. p. constr. de Tramaxs	200	„ „	—
20 franci aur	—	„ „	—
Fabricile Unite de gaze	12	„ „	85.—

Chief-Office 48, Brixton-Road, London, sw.

DIGESTIV

a farmacistului **A. Thierry's**

Prav universal englesesc pentru mistuire, se recomandă ca remediul la ori și ce suferințe de stomac. Escită apetitul și ajută mistuirea. Fiă-care cutiă rebue să fiă provădută cu subscrierea producentului. O cutie trimite franco după primirea prețului de 3 corone

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik, in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Hala de bere Schwehat.

Deschidere de Restaurant.

Subscrisul imi iau voie a aduce la cunoscinta P. T. public, **că am luat asupra-mi in regie proprie** fostul **Restaurant** a lui Gabel nr. 2 in Târgul boilor. (steua roșie) și piața mare nr. 2, și-l voi deschide in **1 Ianuarie 1901** cu **renumita bere SCHWEHAT** păharu cu 9 cr.

Onoratul public va fi servit cu mâncări bune și cu gust, pe lângă un serviciu prompt și cu atenție.

Mulțumind onoraților mai oșpeți pentru increderea ce mi-au dat până acuma, mă rog a sprijini și întreprinderea mea cea nouă.

Cu totă stima
Rudolf Forkert,
Restaurateur.

1199.1.-1

Hala de bere Schwehat.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIPERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tote speciile de servicii

BILANȚURI

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couvercle, in telă mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc in biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

CADOURI

pentru sfintele sărbători de Crăciun și anul nou

Recomandă **E. MANSBERGER** ciasornicar

Brașov, Strada Porții Nr. 32

depositul său bine asortat de

Ceasornice de buzunar din Helveția

precum și tote felurile de ceasornice de părete, pandule, ceasornice cu carilon, ect.

Cu prețuri ieftine și garanță reală.

(1-3).

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Brașov

Dela Brașov la Budapesta :

I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dimin.

II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.

III. Trenul de pers. la óra 7-48 min. séra.

Dela Brașov la București :

I. Trenul de persoane la óra 3-55 m. dim.

II. Trenul mixt la órele 11 a. m.

III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu :

I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad, Ciuc-Szereda, la óra 3-20 min. nóptea.

II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.

III. Trenul de pers. la óra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia T. șnad-Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zărnești (gar. Bartolomein).

I. Trenul mixt la óra 9-2 min. a. m.

II. Trenul mixt la óra 5-26 min. p. m.

Dela Brașov la Ciuc-Ghimes :

I. Trenul de pers. la óra 5-19 min. dim.

II. Trenul mixt la óra 8-50 min. a. m.

III. Trenul de pers. la óra 3-15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Brașov :

Dela Budapesta la Brașov :

I. Trenul de persoane la óra 8 dim.

II. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.

III. Trenul mixt la óra 10-25 min. séra.

Dela București la Brașov :

I. Trenul accel. la óra 2-18 min. p. m.

II. Trenul pers., la óra 9-27 min. p. m.

III. Trenul mixt, la óra 5.— min. dim. (ca e circulă numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov :

I. Trenul de persoane la óra 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda și Ciuc-Gyimes).

II. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.

III. Trenul mixt, la óra 6-48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Zărnești la Brașov (gar. Bartolomein).

I. Trenul mixt la óra 7-2 min. dim.

II. Trenul mixt la óra 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Brașov :

I. Trenul de pers. la óra 8-25 m. dim.

III. Trenul de pers. la óra 1-51 m. p. m.

III. Trenul mixt la óra 6-48 min. séra

Numai pentru 40 de fileri (bani)

să poté căștiğa la **12 Jannarie** anul **1901**

căștiğuri de: **10.000**

1000, 500 corone etc, etc,

Cu totul sânt **1311** de căștiğuri la

Lotteria „CASA STUDENTILOR“

losuri să pot căpoța pretutindinea.